

VEDA A VÝSKUM V EKONOMIKE A MANAŽMENTE LESNÍCKO-DREVÁRSKEHO KOMPLEXU

ZBORNÍK ABSTRATKOV

EDUCA - MaO

TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

12.-13.6.2025, TURČIANSKE TEPLICE

SYMPÓZIUM: VEDA A VÝSKUM V EKONOMIKE A MANAŽMENTE LESNÍCKO-DREVÁRSKEHO KOMPLEXU

Zborník abstraktov

NÁZOV: VEDA A VÝSKUM V EKONOMIKE A MANAŽMENTE LESNÍCKO-DREVÁRSKEHO KOMPLEXU

Zostavovateľ: doc. Ing. Hubert Paluš, PhD. , doc. Ing. Erika Loučanová, PhD.

Vydanie: I. - 2025

Vydané: elektronicky na CD

Náklad: 50 ks

Rok vydania: 2025

Rozsah: 36 strán

Grafická úprava: Mgr. Lucia Dzianová, Ing. Michal Dzian, PhD.

© 2025, Technická univerzita vo Zvolene

Vydavateľ: Technická univerzita vo Zvolene, Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, SR

Sympóziu bolo organizované v rámci riešenia projektov KEGA 012TUZ-4/2025, KEGA 016TUZ-4/2025 a APVV-23-0022.

Za odbornú úroveň tejto publikácie zodpovedajú autori. Obsah zborníka neprešiel jazykovou úpravou.

Publikované príspevky neprešli recenzným konaním. Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť textu ani ilustrácií nemôže byť použitá pre ďalšie šírenie akoukoľvek formou bez predchádzajúceho súhlasu autorov alebo vydavateľa.

ISBN: 978-80-228-3392-9

Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente lesnícko-drevárskeho komplexu

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

ÚVOD

Turiec a prostredie Hotela Lesník sa v júni 2025 stali dejiskom odborného podujatia venovaného aktuálnym témam lesníctva, ekonomiky a verejnej politiky.

Sympóziu Veda a výskum v ekonomike a manažmente lesnícko-drevárskeho komplexu ponúklo priestor na prezentáciu výskumných zámerov, analýz a odborných postrehov v oblastiach lesníctva, bioekonomiky, marketingu, inovácií a manažmentu.

Zborník, ktorý držíte v rukách, obsahuje abstrakty príspevkov prezentovaných počas sympózia. Predstavujú rôznorodé tematické i metodologické prístupy k otázkam, ktoré sú relevantné pre odbornú komunitu naprieč viacerými disciplínami.

Zazneli aj témy, ktoré reflektujú širší spoločenský kontext – ako lesná pedagogika, rodinné podnikanie, rodová rovnosť či výskum platobných mechanizmov za ekosystémové služby. Práve tieto príspevky poukázali na to, že problematika lesného a drevárskeho sektora sa týka nielen hospodárskych parametrov, ale aj spoločenských hodnôt a verejných záujmov.

Osobitnú pozornosť si zaslúžili vyžiadané abstrakty, ktoré boli do programu zaradené na základe odbornej špecializácie autorov a aktuálnosti tém. Prispeli k otvoreniu diskusií o otázkach, ako sú zonácia národných parkov, reakcie na kôrovcové kalamity, agilné riadenie podnikov alebo hodnotenie produkcie lesných porastov.

Organizačný tím Katedry marketingu, obchodu a svetového lesníctva, Drevárskej fakulty, Technickej univerzity vo Zvolene ďakuje všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii podujatia – prednášajúcim za ich odborné vstupy, účastníkom za vecnú diskusiu a partnerom za podporu.

Veríme, že tento zborník abstraktov bude užitočnou pomôckou pre ďalšie odborné uvažovanie a sledovanie výskumných smerov, ktoré sympóziu predstavilo. Diskusie, ktoré podujatie sprevádzali, prebiehali v konštruktívnom duchu a potvrdili význam odborného stretnutia ako priestoru pre výmenu názorov pri zachovaní vzájomného rešpektu.

S úctou a vďakou,

Organizačný výbor sympózia

Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva

Drevárska fakulta, Technická univerzita vo Zvolene

12.–13. júna 2025, Turčianske Teplice

**Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente
lesnícko-drevárskeho komplexu**

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

OBSAH

Strategy for Managing the Portfolio of Forest Ecosystem Services in Public Forest Enterprises in Slovakia 7

Alex Bumbera, Daniel Halaj

Poradenství v lesnictví jako nástroj podpory bioekonomiky v ČR 8

Martin Čabrada

Rámec konfliktů zájmů ochrany přírody a vlastníků lesa 9

Dudík Roman

Hodnotenie zmien v ukladaní uhlíka pri revidovanom zónovaní národných parkov na Slovensku (vyžiadany príspevok) 10

Michal Dzian, Martin Moravčík, Ivan Barka, Hubert Paluš, Ján Parobek

Marketing v digitálnej ére: stratégie, trendy a technológie..... 12

Michal Dzian, Ján Parobek

ESG a budovanie značky v drevospracujúcom priemysle 13

Lucia Dzianová, Hubert Paluš

Analýza efektívnosti investícií pri spracovaní dendromasy na energetické účely 14

Ľubomír Gonda, Iveta Hajduchová

Stačí zážitok pre zmenu postoja? Účinnosť lesnej pedagogiky na príklade projektu „Lesu zdar“ 15

Petra Gulašová, Zuzana Dobšínská, Milan Sarvaš

Príležitosti a riziká konceptu zelenej ekonomiky v slovenskom lesníctve (čiastkové výstupy projektu APVV-23-0116) 16

Iveta Hajdúchová , Blanka Giertliová, Rastislav Šulek, Yvonne Brodrechtová, Ján Holécý, Lenka Marcineková, Marek Trenčiansky

**Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente
lesnícko-drevárskeho komplexu**

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

**Hodnotová produkce smrkových porostů a jejich zdravotní stav s cílem stanovení délky
obmýti pro živná, kyselá a oglejená stanoviště (vyžiadany príspevok) 18**

Kateřina Holušová

CSRD směrnice v České republice a možné dopady Omnibus balíčku 19

Kim Hortenská

**Je možno převést do praxe aspoň něco z teorie plateb za ekosystémové služby
lesa? 20**

Vilém Jarský, Marcel Riedl, Roman Dudík, Petra Palátová

**Faktory úspěšnosti výkonu lesnické politiky z pohľadu politicko-administratívnych
aktérov 21**

Peter Kicko, Zuzana Dobšinská, Jaroslav Šálka

**Piliere udržateľnosti rodinných podnikov v drevársko-nábytkárskom priemysle
Slovenska 22**

Marek Kostúr, Mariana Sedliačiková

Lesní bioekonomika: implementační výzvy a budoucí perspektivy v ČR 23

Aleš Kůs

**Integrácia vybraných aspektov zelenej ekonomiky do výučby projektového manažmentu
a manažmentu inovácií 24**

Erika Loučanová, Martina Nosál'ová, Miriam Olšiaková

**Building and Managing Enterprise Agility in the Context of Sustainable
Competitiveness (vyžiadany príspevok) 25**

Katarína Marcinek'ová, Petra Lesníková, Andrea Janáková Sujová

Modelovanie rizika výskytu extrémnych lesných požiarov 26

Jakub Medek, Ján Holécy, Michaela Korená Hillayová

**Analýza implementácie EUTR: cesta k nadmernej regulácii politiky legality dreva na
Slovensku? 27**

Miloš Murina, Lenka Halušková, Jaroslav Šálka

**Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente
lesnícko-drevárskeho komplexu**

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

Spotřebitelské vnímání dřevostaveb v ČR: překážky a motivace 28

Lucie Neužilová

Gender v lesnictví: výsledky projektu FEM2FORESTS v České republice..... 29

Petra Palátová, Ratna C. Purwestri

Konkurenčné výhody produktov na báze dreva 30

Ján Parobek, Michal Dzian, Martina Nosáľová, Erika Loučanová, Hubert Paluš

**Role komunikace v posilování společenské podpory pro platby za ekosystémové služby
v lesnictví..... 31**

Marcel Riedl, Vilém Jarský

**Efektivní management kůrovcové kalamity: možnosti a limity harvesterových kapacit
(vyžiadaný príspevok)..... 32**

Roman Sloup, Zdeněk Odvárka

Efektivita investic v zelené ekonomice 33

Ivan Strachon

**Sustainable Development in Forestry: Lessons, Priorities, and Solutions; Examining the
Impact of Global Change on the Social Path of Sustainability in Forestry 34**

Tanimomo Olugbenga Ayodeji, Vilém Jarský

**Kvantifikácia vodoochranej ekosystémovej služby lesa na príklade vybraných
vodárenských nádrží (vyžiadaný príspevok)..... 35**

Marek Trenčiansky

STRATEGY FOR MANAGING THE PORTFOLIO OF FOREST ECOSYSTEM SERVICES IN PUBLIC FOREST ENTERPRISES IN SLOVAKIA

Bumbera Alex^{1*} – Halaj Daniel²

¹Ing. Alex Bumbera, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, bumbera@tuzvo.sk

²doc. Ing. Daniel Halaj, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, halaj@tuzvo.sk

** bumbera@tuzvo.sk*

Abstrakt

The study examines the differences between current and perceived future strategies for managing forest ecosystem services in public forest enterprises across Slovakia. The sample includes 77 entities, such as urban forest enterprises, national park administrations, and state forest organizational units, all of which collectively manage over half of Slovakia's forests. Data were collected through face-to-face semi-structured interviews with heads of forest enterprises. We used STATISTICA 14 software for analysis and applied statistical techniques such as the Chi-square test and interval estimates. The revenue analyses for forest ecosystem services were also carried out. Management approaches to forest ecosystem services were defined based on the classification of forest management approaches outlined by Duncker et al. (2012). The findings revealed that the current portfolio of public forest enterprises is imbalanced, primarily due to a heavy reliance on revenue from provisioning services, particularly wood production. This imbalance stems from a strategic focus on provisioning services. However, according to management perspectives, a significant shift in the approach to managing forest ecosystem services is anticipated within the next ten years. Forest enterprises would diversify their portfolio more and focus more intensively on cultural, regulation and maintenance services. This trend would be most pronounced in urban forests, where the share of revenues from cultural services will increase the most. In state forests, these changes would be slower and less pronounced. The findings suggest a management perception shift towards a more balanced revenue portfolio derived from forest ecosystem services, along with changes in how public forest enterprises in Slovakia utilize these services.

Keywords: *forest ecosystem services, strategy, portfolio, management approaches*

PORADENSTVÍ V LESNICTVÍ JAKO NÁSTROJ PODPORY BIOEKONOMIKY V ČR

Čabrada Martin^{1*}

*¹Ing. Martin Čabrada, ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické
a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol,
Česká republika, cabrada@fld.czu.cz*

** cabrada@fld.czu.cz*

Abstrakt

Příspěvek se zabývá rolí lesnického poradenství v podpoře lesní bioekonomiky v České republice. Zaměřuje se na analýzu stávajícího poradenského systému a jeho schopnosti reagovat na současné výzvy spojené s klimatickou změnou, udržitelností a měnícími se požadavky vlastníků lesů. Výzkum kombinuje kvalitativní a kvantitativní metody, včetně dotazníkového šetření, polostrukturovaných rozhovorů a analýzy relevantních strategických dokumentů.

Příspěvek přináší první výsledky analýz odborné literatury a prvních rozhovorů vedených s představiteli lesnického sektoru v ČR v rámci evropského projektu FORADVISE pod vedením European Forest Institute.

Součástí příspěvku je srovnání národního systému s poradenskými modely ve vybraných státech EU, pozornost je věnována i tomu, do jaké míry poradenské služby reflektují aktuální vědecké poznatky a politické priority (např. Zelená dohoda pro Evropu, Lesní strategie EU 2030).

Výstupy výzkumu mohou přispět k úpravám systému poradenství směrem k větší otevřenosti, flexibilitě a efektivitě při podpoře bioekonomických principů v lesnictví.

Klíčová slova: *lesnické poradenství, bioekonomika, klimatická změna, přenos znalostí*

RÁMEC KONFLIKTŮ ZÁJMŮ OCHRANY PŘÍRODY A VLASTNÍKŮ LESA

Dudík Roman^{1*}

*¹doc. Ing. Roman Dudík, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické
a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol,
Česká republika, dudik@fld.czu.cz*

**dudik@fld.czu.cz*

Abstrakt

Vlastníci lesa v České republice se potýkají s řadou podmínek územní ochrany přírody, které je ve většině případů ovlivňují. Šetření směřující k prvotní identifikaci souvisejících problémů ukazují, že vlastníci lesa jsou omezováni ve využití těžké těžební techniky. Ještě významnější jsou podmínky územní ochrany přírody způsobující zvyšování nákladů spojených s péčí o lesní porost nebo snižování objemu dřevní hmoty, kterou lze hospodářsky využít. Aktivně hospodařící vlastníci lesa spíše žádají o finanční náhrady z titulu uplatnění újmy nebo škody, která má vztah k územní ochraně přírody. To však sebou nese další problémy způsobené častým zpožděním vyplacení náhrad a administrativní náročností procesu zpracování žádosti o vyplacení újmy nebo škody. Dotčení vlastníci lesa jsou většinou toho názoru, že výše těchto náhrad neodpovídá újmám a škodám vyplývajícím z dopadů územní ochrany přírody. Vedle toho se vlastníci lesa potýkají se stále větším tlakem orgánů ochrany přírody (OOP) na zvyšování plošného rozsahu územní ochrany a na ponechávání lesa samovolnému vývoji. Požadavky OOP jsou někdy nereálné, častá je dlouhá doba vyřizování žádostí o výjimky a souhlasy. S administrativní komplikovaností souvisí časová náročnost získání rozhodnutí nebo stanoviska OPP a často komplikovaně formulované výroky rozhodnutí.

Klíčové slova: *újmy, škody, náhrady, orgán ochrany přírody*

Abstrakt vzniknul v rámci řešení projektu NAZV č. QL24020204: Dopady územní ochrany přírody na hospodaření vlastníků lesů a dřevozpracující sektor.

HODNOTENIE ZMIEN V UKLADANÍ UHLÍKA PRI REVIDOVANOM ZÓNOVANÍ NÁRODNÝCH PARKOV NA SLOVENSKU

(vyžiadaný príspevok)

Dzian Michal^{1*} – Moravčík Martin² – Barka Ivan³ – Paluš Hubert⁴ – Parobek Ján⁵

¹Ing. Michal Dzian, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, michal.dzian@tuzvo.sk

²Ing. Martin Moravčík, CSc. Národné lesnícke centrum, T. G. Masaryka 2175/22, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, martin.moravcik@nlcsk.org

³Mgr. Ivan Barka, PhD., Národné lesnícke centrum, T. G. Masaryka 2175/22, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, ivan.barka@nlcsk.org

⁴doc. Ing. Hubert Paluš, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, palus@tuzvo.sk

⁵doc. Ing. Ján Parobek, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, parobek@tuzvo.sk

** michal.dzian@tuzvo.sk*

Abstrakt

Lesy zohrávajú kľúčovú úlohu v dynamike a regulácii klímy prostredníctvom prirodzeného ukladania uhlíka a potenciálu na zmiernovanie klimatických zmien, ktorý ponúka udržateľné obhospodarovanie a využívanie výrobkov z dreva. V kontexte narastajúcej naliehavosti riešenia klimatickej zmeny a záväzkov k uhlíkovej neutralite je čoraz dôležitejšie porozumieť potenciálu lesných ekosystémov pre sekvestráciu uhlíka – najmä v chránených územiach, kde sú lesohospodárske opatrenia ovplyvnené environmentálnymi politikami. Tento príspevok sa venuje analýze množstva oxidu uhličitého uloženého v biomase a produktoch z vyťaženého dreva v národných parkoch Slovenska. Osobitná pozornosť je venovaná vplyvu novozavedeného systému zonácie národných parkov, ktorého cieľom je zvýšiť podiel bezzásahového režimu z približne 20 % až na 75 % územia v súlade so stratégiou „Zelenšie Slovensko“. Na základe prognózy, vychádzajúcej zo súčasných podmienok ochrany prírody, sme hodnotili vývoj zásob dreva a možnosti ťažby. So zvyšujúcim sa podielom bezzásahových zón predpokladáme nárast odumretého dreva v porastoch čo sa negatívne odrazí na množstve uloženého uhlíku. Tento pokles je spôsobený najmä akumuláciou a postupným rozkladom odumretého dreva, ktoré uvoľňuje uhlík späť do atmosféry a absenciou ukladania uhlíka prostredníctvom produktov z vyťaženého dreva. Zistenia poukazujú na potrebu vyváženého prístupu k lesnému hospodáreniu, ktorý zohľadňuje ako ciele ochrany biodiverzity, tak aj klimatickú efektivitu prostredníctvom strategického využívania dreva v dlhodobej výrobe.

**Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente
lesnícko-drevárskeho komplexu**

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

Kľúčové slová: *sekvestrácia uhlíka, národné parky, výrobky z dreva, zonácia chránených území, uhlíkové zásoby v biomase.*

MARKETING V DIGITÁLNEJ ÉRE: STRATÉGIE, TRENDY A TECHNOLOGIE

Dzian Michal^{1*} – Parobek Ján²

¹Ing. Michal Dzian, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, michal.dzian@tuzvo.sk

²doc. Ing. Ján Parobek, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, parobek@tuzvo.sk

**michal.dzian@tuzvo.sk*

Abstrakt

Digitalizácia výučby predstavuje kľúčový nástroj modernizácie vysokoškolského vzdelávania. Projekt 012TU Z-4/2025 sa zameriava na implementáciu digitálnych prvkov do výučby marketingových predmetov s cieľom zvýšiť interaktivitu, motiváciu a zapojenie študentov. Prostredníctvom multimediálneho obsahu, ako sú videá, infografiky, prípadové štúdie a interaktívne testy, dochádza k posunu od pasívneho prijímania informácií k aktívnemu a zážitkovému učeniu. Zásadnou výhodou digitalizácie je tiež flexibilita – študenti môžu študijný obsah konzumovať vlastným tempom, opakovane a podľa aktuálnej potreby. Projekt podporuje rozvoj kritického a strategického myslenia prostredníctvom prepojenia teoretických konceptov s reálnou praxou, najmä v kontexte digitálneho marketingu. Získané poznatky sú tak aplikovateľné na aktuálne výzvy trhu. Súčasťou projektu je aj vytvorenie učebného zdroja, ktorý bude digitálne rozšírený a aktualizovateľný. Digitalizácia tak prispieva nielen k zefektívneniu výučby, ale aj k zvýšeniu konkurencieschopnosti absolventov v prostredí dynamicky sa meniaceho trhu práce.

Kľúčové slová: *Digitalizácia výučby, interaktívne vzdelávanie, digitálny marketing, strategické myslenie.*

ESG A BUDOVANIE ZNAČKY V DREVOSPRACUJÚCOM PRIEMYSLE

Mgr. Lucia Dzianová

Mgr. Lucia Dzianová, Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xdzianova@is.tuzvo.sk

doc. Ing. Hubert Paluš, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, palus@tuzvo.sk

**xdzianova@is.tuzvo.sk*

Abstrakt

Integrácia princípov ESG (environmentálnych, sociálnych a riadiacich) do podnikovej stratégie sa v drevospracujúcom priemysle ukazuje ako dôležitý nástroj na budovanie dôveryhodného a udržateľnej značky. Cieľom príspevku je analyzovať vplyv ESG faktorov na hodnotu značky, spotrebiteľskú dôveru a angažovanosť zákazníkov. Štúdia využíva sekundárnu analýzu dostupných vedeckých publikácií z oblasti marketingu, udržateľnosti a drevospracujúceho sektora. Zistenia ukazujú, že sociálne a riadiace aspekty ESG majú zásadný vplyv na imidž značky a lojalitu zákazníkov, zatiaľ čo environmentálne faktory posilňujú dôveru v značku. Vplyv ESG je zároveň posilnený mediálnym pokrytím a je výraznejší u väčších podnikov. ESG prístupy tiež podporujú pozitívne word-of-mouth, čo významne ovplyvňuje spotrebiteľské rozhodovanie a posilňuje dôveru v značku. V sektore spracovania dreva ESG prispieva k lepšej výkonnosti podnikov, pričom rozhodujúcimi faktormi sú opäť sociálne a riadiace oblasti. Príspevok poukazuje na potrebu komplexnej a autenticknej ESG stratégie ako nástroja na posilnenie konkurencieschopnosti a dlhodobej dôvery zákazníkov. Zároveň identifikuje výzvy spojené s efektívnou komunikáciou ESG aktivít a navrhuje smerovanie budúceho výskumu.

Kľúčové slová: *ESG, brand, angažovanosť zákazníkov, lojalita, drevospracujúci priemysel*

Tento príspevok vznikol vďaka podpore IPA 12/2025 Prieskum pripravenosti podnikov DSP na reportovanie ESG indikátorov

ANALÝZA EFEKTÍVNOSTI INVESTÍCIÍ PRI SPRACOVANÍ DENDROMASY NA ENERGETICKÉ ÚČELY

Lubomír Gonda^{1*} – Iveta Hajduchová²

Ing. Lubomír Gonda., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, gondalubomir@icloud.com

²Prof. Ing. Iveta Hajduchová, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika,

**hajduchova@tuzvo.sk*

Abstrakt

Energetická kríza, rastúca volatilita cien energií a narastajúce požiadavky na ochranu životného prostredia významne ovplyvňujú smerovanie energetickej politiky a podporujú rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie. Dendromasa a biomasa predstavuje perspektívny zdroj tepelnej a elektrickej energie, ktorý si vyžaduje systematické hodnotenia z hľadiska investičnej efektívnosti. Príspevok sa zameriava na teoretickú analýzu faktorov ovplyvňujúcich ekonomickú efektívnosť investícií do spracovania biomasy na energetické účely. Pozornosť je venovaná nákladom kapitálu, investičnému riziku a špecifikám investičného rozhodovania v oblasti obnoviteľných zdrojov. Na základné syntézy dostupných teoretických poznatkov sú diskutované možné kritériá, metodické postupy a hodnotiace rámce, ktorými možno podporiť racionálne investičné rozhodovanie a prispieť tak k optimalizácii investičných stratégií. Cieľom príspevku je obohatiť teoretickú diskusiu o otázkach efektívnosti investícií v sektore obnoviteľných energií, s dôrazom na špecifiká spracovania biomasy a dendromasy.

Kľúčové slová: *efektívnosť investícií, dendromasa, biomasa, energetika, zelená energia.*

STAČÍ ZÁŽITOK PRE ZMENU POSTOJA? ÚČINNOSŤ LESNEJ PEDAGOGIKY NA PRÍKLADE PROJEKTU „LESU ZDAR“

Gulašová Petra¹ – Dobšínská Zuzana^{2*} – Sarvaš Milan³

¹*Ing. Petra Gulašová, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xgulasova@is.tuzvo.sk*

²*JUDr. Mgr. Zuzana Dobšínská, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, zuzana.dobsinska@tuzvo.sk*

³*Ing. Milan Sarvaš, PhD. Národné lesnícke centrum, Sekcia pre vedu a výskum, Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky, Sokolská 1/2, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, milan.sarvas@nlcsk.org*

** zuzana.dobsinska@tuzvo.sk*

Abstrakt

Príspevok sa zameriava na hodnotenie účinnosti lesnej pedagogiky ako informačného nástroja lesníckej politiky na základe vnímania zainteresovaných aktérov. Za týmto účelom bola realizovaná prípadová štúdia na pilotnom ročníku projektu „Lesu zdar“ zameraného na študentov stredných škôl. Kombináciou metód sociologického výskumu sme analyzovali účinnosť lesnej pedagogiky z pohľadu aktérov zapojených do aktivít projektu (študenti, učitelia, lesní pedagógovia). Hodnotená bola účinnosť na úrovni naplnenia cieľov projektu a cieľov vyplývajúcich z účelu informačného nástroja. U cieľovej skupiny bola využitá sekundárna analýza dát zozbieraných zo vstupného a výstupného prieskumu. Vnímaná účinnosť u učiteľov a lesných pedagógov bola vyhodnocovaná prostredníctvom semi-štrukturovaných rozhovorov. Výsledky ukazujú pozitívny prínos lesnej pedagogiky k rozvoju vedomostí, zručností a postojov študentov, posilneniu environmentálneho povedomia a občianskej angažovanosti. Naopak, vplyv na profesijnú orientáciu študentov sa nepreukázal ako významný – záujem o lesnícke povolania po projekte mierne klesol. Lesná pedagogika sa ukázala ako účinný nástroj na prenos vedomostí a zvyšovanie povedomia o lesníckych témach, avšak pre dosiahnutie trvalej zmeny postojov je nevyhnutná dlhodobá systematická práca. Pilotný výskum potvrdzuje význam lesnej pedagogiky ako podporného nástroja lesníckej politiky s potenciálom ovplyvňovať budúce správanie mladej generácie. Príspevok vznikol v rámci riešenia projektu VEGA 1/0376/23 a KEGA 004SPU-4/2023.

Kľúčové slová: lesná pedagogika, vnímaná účinnosť, informačné nástroje, prípadová štúdia

**PRÍLEŽITOSTI A RIZIKÁ KONCEPTU ZELENEJ EKONOMIKY
V SLOVENSKOM LESNÍCTVE (ČIASTKOVÉ VÝSTUPY PROJEKTU
APVV-23-0116)**

**Iveta Hajdúchová¹ – Blanka Giertliová^{2*} – Rastislav Šulek³ – Yvonne Brodrechtová⁴ –
Ján Holécý⁵ – Lenka Marcinekova⁶ – Marek Trenčiansky⁷**

¹Prof. Ing. Iveta Hajdúchová, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, hajduchova@tuzvo.sk

²Ing. Blanka Giertliová, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, giertliova@tuzvo.sk

³doc. Mgr. Ing. Rastislav Šulek, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, rastislav.sulek@tuzvo.sk

⁴Dr. Ing. Yvonne Brodrechtová, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, brodrechtova@is.tuzvo.sk

⁵prof. Ing. Ján Holécý, CSc., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, jan.holecy@tuzvo.sk

⁶Ing. Lenka Marcinekova, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, lenka.marcinekova@tuzvo.sk

⁷Ing. Marek Trenčiansky, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, trenciansky@is.tuzvo.sk

** hajduchova@tuzvo.sk*

Abstrakt

Koncept zelenej ekonomiky predstavuje prístup kudržateľnému rozvoju, ktorý prepája environmentálne a ekonomické ciele. Jeden z jeho pilierov je postavený na využívaní obnoviteľných prírodných zdrojov, medzi ktoré patria aj produkty z lesa. Projekt APVV-23-0116 (PARZEL) sa zameriava na identifikáciu príležitostí a rizík implementácie tohto konceptu v slovenskom lesnom hospodárstve. Predbežné výsledky poukazujú na dôležitosť kvantifikácie ekosystémových služieb (ESL), ako sú sekvestrácia uhlíka, regulácia vody a

Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente lesnícko-drevárskeho komplexu

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

rekreačné funkcie lesa, ktoré doteraz nie sú v hospodárskom hodnotení lesného sektora plne zohľadnené. V rámci projektu sú navrhnuté deterministické a stochastické modely zohľadňujúce špecifiká hospodárenia na lesnej pôde a prebiehajúcu zmenu klímy. Tieto modely umožňujú posúdiť dopady investičných výdavkov a špecifického rizika na výkonnosť odvetvia lesného hospodárstva a drevospracujúcich podnikov. Výskumný tím z Technickej univerzity vo Zvolene a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre zároveň analyzoval indikátory zeleného rastu a pripravuje návrhy adaptačných a mitigačných opatrení. Projekt reflektuje potrebu posilniť prepojenie lesníctva s makroekonomickými ukazovateľmi (napr. HDP), spravodlivé odmeňovanie za ESL a podporu zelených pracovných miest. Zistenia majú potenciál podporiť efektívnejšie rozhodovanie v podmienkach rastúcej neistoty a prispieť k formovaniu hospodárskej politiky orientovanej na dlhodobú udržateľnosť.

The concept of the green economy represents an approach to sustainable development that connects environmental and economic objectives. One of its pillars is based on the use of renewable natural resources, including forest-based products. The APVV-23-0116 project (PARZEL) focuses on identifying opportunities and risks related to the implementation of this concept in Slovak forestry. Preliminary results highlight the importance of quantifying ecosystem services (ES), such as carbon sequestration, water regulation, and recreational forest functions, which have not yet been fully reflected in the economic valuation of the forestry sector. The project proposes both deterministic and stochastic models that account for the specifics of forest land management and ongoing climate change. These models allow for the assessment of investment impacts and specific risks on the performance of forestry and wood-processing enterprises. The research team from the Technical University in Zvolen and the Slovak University of Agriculture in Nitra is also analyzing green growth indicators and preparing proposals for adaptation and mitigation measures. The project reflects the need to strengthen the link between forestry and macroeconomic indicators (e.g., GDP), introduce fair compensation for provided ecosystem services, and support the creation of green jobs. The findings have the potential to support more effective decision-making under increasing uncertainty and contribute to shaping economic policies oriented toward long-term sustainability.

Kľúčové slová: *zelená ekonomika, ekosystémové služby, lesné hospodárstvo*

**HODNOTOVÁ PRODUKCE SMRKOVÝCH POROSTŮ A JEJICH
ZDRAVOTNÍ STAV S CÍLEM STANOVENÍ DÉLKY OBMÝTÍ PRO
ŽIVNÁ, KYSELÁ A OGLEJENÁ STANOVIŠTĚ**

(vyžiadaný príspevok)

Holušová Kateřina

*Ing. Kateřina Holušová, Ph.D. et Ph.D., Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská
fakulta, Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky, Zemědělská 3, 613 00 Brno, Česká
republika, holusova.katerina@tseznam.cz*

** holusova.katerina@tseznam.cz*

Abstrakt

Cílem příspěvku je představit výsledky projektu, který byl zaměřen na hodnocení vlivu obmýtl na zdravotní stav lesních porostů a stanovení optimálního obmýtl smrkových porostů s ohledem na ekonomiku hospodaření. Volba obmýtl by se měla mimo jiné opírat o hodnocení ekonomické efektivity hospodaření. Nezbytné jsou vlivy stanoviště. Významným faktorem jsou ztráty na produkci dané snížením kvantitativní i kvalitativní produkce vlivem biotických či abiotických faktorů. Proto bylo provedeno terénní šetření ve více než 126 lesních porostech na stanovištích živných, kyselých a oglejených od 3. do 5. vegetačního stupně (dále jen VS) v dospělých porostech. Hodnocen byl zdravotní stav porostů, výskyt hnilob, souší, mechanického poškození, zjištěna celková zásoba dříví a podíl poškození. U všech porostů byla spočítána hodnotová produkce pro různé délky obmýtl (na základě průběhu hodnot mýtl výtěž), zpracována SWOT analýza vlivu obmýtl na zdravotní stav. Výsledkem studie je doporučení obmýtl v ekonomickém optimu 90 let. Nejvíce zhoršený zdravotní stav je u porostů v ekologické řadě oglejené, a následně živné. Nejnížší zastoupení „zdravotních rizik“ bylo zjištěno v ekologické řadě kyselé. Nejvyšších hodnot produkce dosahují porosty na oglejených a živných stanovištích 5. VS. V nižších polohách je to již ve věku kolem 85 let. Nejvíce je ohrožena produkce na živných a oglejených stanovištích ve 3. a ve 4. VS. Nejméně je ohrožena produkce na oglejených a kyselých stanovištích v 5. VS.

Klíčové slova: *hodnotová produkce, obmýtl, smrk ztepilý, zdravotní stav*

CSRD SMĚRNICE V ČESKÉ REPUBLICE A MOŽNÉ DOPADY OMNIBUS BALÍČKU

Hortenská Kim^{1*}

*¹Ing. Kim Hortenská., Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská,
Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 1070, 165 00 Praha-Suchdol,
hortenska@fld.czu.cu*

**hortenska@fld.czu.cu*

Abstrakt

Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti (CSRD) představuje významnou změnu ve vykazovacích povinnostech podniků v České republice. Postupně rozšiřuje povinnost zveřejňovat nefinanční informace, přičemž její implementace probíhá prostřednictvím zákona o účetnictví, zákona o auditorech a zákona o podnikání na kapitálovém trhu. První vlna se od roku 2025 dotkne 25 subjektů veřejného zájmu s více než 500 zaměstnanci, zatímco druhá vlna v roce 2026 rozšíří tuto povinnost na téměř 2 000 velkých účetních jednotek. Povinné výkaznictví zahrnuje nejen přímé environmentální dopady (Scope 1), ale i nepřímé (Scope 2 a 3), což ovlivní širší spektrum podniků, včetně těch, na něž se CSRD přímo nevztahuje. Současně se očekává dopad Omnibus balíčku, který by mohl upravit některé aspekty vykazování s cílem snížit administrativní zátěž podniků a zvýšit harmonizaci na úrovni EU. CSRD směrnice by měla významně přispět k transparentnosti udržitelnosti české ekonomiky.

Klíčové slová: *Nefinanční reporting, CSRD, Udržitelnost, Omnibus balíček, legislativa EU*

JE MOŽNO PŘEVÉST DO PRAXE ASPOŇ NĚCO Z TEORIE PLATEB ZA EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY LESA?

Jarský Vilém^{1*} – Riedl Marcel² – Dudík Roman³ – Palátová Petra⁴

¹*prof. Ing. Vilém Jarský, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, jarsky@fld.czu.cz*

²*RNDr. Marcel Riedl, CSc., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, riedl@fld.czu.cz*

³*doc. Ing. Roman Dudík, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, dudik@fld.czu.cz*

⁴*Ing. Bc. Petra Palátová, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, palatovap@fld.czu.cz*

**jarsky@fld.czu.cz*

Abstrakt

V rámci projektu NAZV QK23020008 je připravována metodika pro realizaci plateb za ekosystémové služby lesa. Příspěvek informuje o praktických problémech, které se vyskytly při přípravě této platby. Z teoretického pohledu je platba připravována jako veřejnoprávní schéma. Předpokladem bylo nastavit platbu za komplexní plnění ekosystémových služeb lesů, s tím, že jednotlivé služby budou oceněny vybranými teoretickými přístupy. Praktická stránka přinesla několik výzev a omezení. Klíčový požadavek na notifikaci připravované platby Evropskou komisí zásadně ovlivnil navrhovaný metodický postup. Na základě platných závazných a doporučených dokumentů byly z balíku ekosystémových služeb využity pouze dvě – vázání uhlíku a biodiverzita. Pro vázání uhlíku byly využity teoretické modely a ty aplikovány na vybrané lesní porosty. Následně z teoretických konceptů ocenění vázání tuny uhlíku byla po diskusi využita metoda společenských nákladů uhlíku, která na rozdíl od tržního ocenění prostřednictvím emisních povolenek nevykazuje volatilitu. Spuštění takovéto platby bude podmíněno splněním minimálních podmínek zohledňující biodiverzitu, a dále zpřísněnými kritérii, která umožní zvýšenou sazbu platby. Z praktického hlediska je také nutno upravit znění lesního zákona tak, aby taková platba byla umožněna.

Klíčové slova: *vázání uhlíku, biodiverzita, platby za ekosystémové služby lesa, oceňování služeb*

FAKTORY ÚSPEŠNOSTI VÝKONU LESNÍCKEJ POLITIKY Z POHLADU POLITICKO-ADMINISTRATÍVNYCH AKTÉROV

Peter Kicko^{1*} – Zuzana Dobšinská² – Jaroslav Šálka³

¹Ing. Peter Kicko, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xkickop@istuzvo.sk

²JUDr. Mgr. Zuzana Dobšinská, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, zuzana.dobsinska@tuzvo.sk

³prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, salka@tuzvo.sk

* zuzana.dobsinska@tuzvo.sk

Abstrakt

Cieľom príspevku bolo vykonať na základe analýzy dĺžky spolupráce ministrov a príslušných generálnych riaditeľov (GR), súladu ideológie strán a programových vyhlásení vlád s lesníckou ideológiou, štýlu riadenia ministra, využívania mocenských prostriedkov ministrov a úradníkov, typu úradníka, modelov politicko-administratívnych vzťahov, princípov obsadenia funkcie generálnych riaditeľov, lojality úradníkov a aktivity v prijímaní lesníckych opatrení, syntetické vyhodnotenie dvojíc minister – GR v oblasti politicko-administratívnych vzťahov v období rokov 1992 – 2021. Komplexná syntéza údajov umožňuje pohľad na kvalitu a účinnosť politicko-administratívnych vzťahov v lesníckej politike Slovenskej republiky. Metodicky je výskum založený na kvalitatívnej analýze, kombinujúc analýzu dokumentov, pološtruktúrované rozhovory a vlastné pozorovanie. Identifikovali sme štyri hlavné dôvody slabej výkonnosti niektorých dvojíc minister – GR: konfliktné a nedôverčivé vzťahy, časté a neodôvodnené výmeny GR, autoritatívny štýl riadenia ministra a nekompatibilita typov ministra a GR, pričom štýl riadenia ministra sa ukázal ako rozhodujúci faktor. Výskum odhalil aj faktory úspešnosti. Efektívne dvojice sa vyznačovali dôverou, dlhodobým pôsobením, rešpektom medzi politikom a úradníkom a orientáciou na výkon. Výskum poukazuje na potrebu profesionálnejšieho výberu odborného manažmentu v spojení s rešpektom k neformálnym aspektom fungovania verejnej správy. Výsledky môžu slúžiť ako podklad pre budúce zlepšenie inštitucionálnej stability a účinnosti nielen lesníckej politiky, ale aj iných verejných politík. Príspevok vznikol v rámci riešenia projektu APVV-20-0429.

Kľúčové slová: politicko-administratívne vzťahy, lesnícka politika, lesnícka ideológia, minister, generálny riaditeľ sekcie lesného hospodárstva

**PILIERE UDRŽATEĽNOSTI RODINNÝCH PODNIKOV
V DREVÁRSKO-NÁBYTKÁRSKOM PRIEMYSLE SLOVENSKA**

Kostúr Marek^{1*} – Sedliačiková Mariana²

¹*Ing. Marek Kostúr., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra ekonomiky a manažmentu podniku, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xkosturm@is.tuzvo.sk*

²*prof. Ing. Mariana Sedliačiková, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra ekonomiky a manažmentu podniku, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, sedliacikova@tuzvo.sk*

**xkosturm@is.tuzvo.sk*

Abstrakt

Cieľom štúdie je analyzovať vnímanie udržateľnosti medzi rodinnými podnikmi v slovenskom drevárskom a nábytkárskom priemysle prostredníctvom troch základných tematických pilierov: priemyselnej udržateľnosti, nástupníctva a ekologickej udržateľnosti. Empirickým základom výskumu sú údaje získané zo 100 slovenských rodinných podnikov prostredníctvom štruktúrovaných dotazníkov. Odpovede sú vyhodnocované pomocou matematicko-štatistických metód s cieľom identifikovať závislosti, trendy a vzájomné súvislosti naprieč tromi tematickými oblasťami. Výskum si kladie za cieľ zachytiť nielen aktuálne postoje podnikov k udržateľnosti, ale aj vnútornú konzistenciu medzi ich strategickým smerovaním a environmentálnou či generačnou zodpovednosťou. Výsledky štúdie bude možné využiť v teoretickej aj praktickej rovine – na úrovni podnikov, ako aj na národnej úrovni.

Kľúčové slová: *rodinné podnikanie, drevársky priemysel, nábytkársky priemysel, udržateľnosť*

LESNÍ BIOEKONOMIKA: IMPLEMENTAČNÍ VÝZVY A BUDOUCÍ PERSPEKTIVY V ČR

Kůs Aleš

*Ing. Aleš Kůs, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra
lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 1070, 165 00 Praha-Suchbøl, kusales@fld.czu.cz*

**kusales@fld.czu.cz*

Abstrakt

Příspěvek se zaměřuje na zhodnocení lesní bioekonomiky jako socio-ekonomického konceptu a strategie rozvoje lesnického sektoru v České republice. Metodika příspěvku primárně vychází z kvalitativní obsahové analýzy českých strategických dokumentů. Cílem analýzy je posoudit, do jaké míry jsou bioekonomické principy integrovány do klíčových národních strategických materiálů. Obsah příspěvku se zabývá zhodnocením aktuálního stavu strategických dokumentů relevantních pro rozvoj lesní bioekonomiky v České republice, zahrnující Koncept bi hospodářství v ČR na léta 2019–2024, regionální strategie RIS3, Cirkulární Česko 2040 a Koncept státní lesnické politiky do roku 2035. Důležitým aspektem příspěvku je také srovnání lesní bioekonomiky s příbuznými koncepty, jako jsou cirkulární ekonomika, zelená ekonomika a udržitelný rozvoj. Toto vymezení přispívá k hlubšímu pochopení role bioekonomiky v širším kontextu environmentální politiky. Výstupy analýzy mohou poskytnout podklad pro formulaci doporučení k aktualizaci strategických dokumentů a posílení bioekonomických principů v rozhodovacích procesech v České republice, případně v zemích s obdobnými podmínkami v lesnickém sektoru.

Klíčové slova: *lesnický sektor, lesní bioekonomika, strategické dokumenty*

Příspěvek byl podpořen projektem IGA na FLD ČZU, A_20_25

INTEGRÁCIA VYBRANÝCH ASPEKTOV ZELENEJ EKONOMIKY DO VÝUČBY PROJEKTOVÉHO MANAŽMENTU A MANAŽMENTU INOVÁCIÍ

Loučanová Erika^{1*} – Nosál'ová Martina² – Olšiaková Miriam³

¹doc. Ing. Erika Loučanová, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, loucanova@tuzvo.sk

²Ing. Martina Nosál'ová, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, nosalova@tuzvo.sk

³Ing. Miriam Olšiaková, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, olsiakova@tuzvo.sk

*loucanova@tuzvo.sk

Abstrakt

Prax ukazuje na potrebu postupného inovovania a integrácie nových špecifických vzdelávacích štandardov z environmentálnej oblasti. Pre zabezpečenie kvalifikovaných odborníkov na zelenú ekonomiku je kľúčové inovovať existujúci vzdelávací proces. V Európe sa pojem zelenej ekonomiky, ako strategickej priority vlád a medzinárodných organizácií, prevažne objavuje v strednodobých a dlhodobých programoch a v stratégiách EÚ. Vychádzajúc z uvedeného a cieľov projektu 016TU Z-4/2025 je nevyhnutné mapovať a implementovať problematiku zelenej ekonomiky do výučby projektového manažmentu a manažmentu inovácií. Tvorba inovatívneho a moderného vyučovacieho prostriedku, založeného na integrácii vybraných aspektov zelenej ekonomiky do výučby projektového manažmentu a manažmentu inovácií, mapuje inovačné trendy v danej oblasti, podporujúc tak rozvoj moderného študijného programu. Tento zámer prierezovo integruje viaceré vedné oblasti s cieľom prípravy vysokoškolsky vzdelaných odborníkov pre aktuálne podmienky dnešného i budúceho vývoja hospodárstva a celej spoločnosti. Interdisciplinárny prístup vo výučbe prispeje k podpore praktických zručností absolventov štúdia a lepšiemu uplatneniu na trhu práce.

Kľúčové slová: inovácia, projekt, manažment, zelená ekonomika, trvalo udržateľný rozvoj

**BUILDING AND MANAGING ENTERPRISE AGILITY IN THE
CONTEXT OF SUSTAINABLE COMPETITIVENESS**

(vyžiadaný príspevok)

Marcineková Katarína^{1*} – Lesníková Petra² – Janáková Sujová Andrea³

¹*Ing. Katarína Marcineková, PhD. et Ph.D., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra ekonomiky, manažmentu a podnikania, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xmarcinekovak@tuzvo.sk*

²*Ing. Petra Lesníková, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra ekonomiky, manažmentu a podnikania, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, lesnikova@tuzvo.sk*

³*doc. Ing. Andrea Janáková Sujová, MPA, LL.M., PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra ekonomiky, manažmentu a podnikania, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, sujova@tuzvo.sk*

**xmarcinekovak@tuzvo.sk*

Abstract

In a dynamic, complex, and uncertain business environment, enterprise agility becomes a necessity. A key prerequisite for long-term success is proactive agility—the ability to anticipate environmental changes and strategically manage them through timely and effective implementation of measures. Foreign literature presents diverse views on the forms and categories of agility, while in the Slovak Republic, the topic remains marginally explored. This creates space for developing new knowledge, particularly in the area of proactive enterprise agility. The research aims to expand scientific understanding of building, evaluating, and managing proactive agility in enterprises, with a focus on sustainable competitiveness. It targets companies from selected sectors in the Slovak Republic. Partial goals include unifying agility categories, identifying key enablers and barriers, developing an assessment methodology, and providing practical recommendations. The methodology combines secondary research (systematic literature review, component analysis) with case studies and advanced statistical methods to explore multifactorial relationships. The main output will be an agile enterprise management handbook containing a management model and a set of insights for managing and improving enterprise agility. The model should be a practical tool for enterprises for internal improvement, benchmarking and strategic decisions. The research is conducted within the project VEGA 1/0204/25.

Keywords: *proactive agility, sustainable competitiveness, self-diagnosis, agile managerial model*

MODELOVANIE RIZIKA VÝSKYTU EXTRÉMNYCH LESNÝCH POŽIAROV

Medek Jakub^{1,*} – Holécý Ján² – Korená Hillayová Michaela³

¹*Ing. Jakub Medek, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xmedek@is.tuzvo.sk*

²*prof. Ing. Ján Holécý, CSc., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, jan.holecy@tuzvo.sk*

³*Ing. Michaela Korená Hillayová, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra prírodného prostredia, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, michaela.hillayova@tuzvo.sk*

**xmedek@is.tuzvo.sk*

Abstrakt

Lesné požiare majú významný negatívny vplyv na ekologickú stabilitu lesných ekosystémov. Zároveň ohrozujú ekonomickú stabilitu lesných podnikov a bránia dlhodobej udržateľnosti lesného hospodárstva. V priebehu pokračujúcej klimatickej zmeny sa lesné požiare vyskytujú na lesnej pôde častejšie a intenzívnejšie ako v minulosti. Práve výskyt extrémnych ničivých prírodných živlov, ktoré v lesníctve vyvolávajú extrémne škody, predstavuje rastúce riziko udržateľnosti lesníctva. Hlavným cieľom predkladaného príspevku bolo analyzovať a modelovať riziko výskytu extrémnych lesných požiarov pomocou rozdelení pravdepodobnosti. Navrhovaný príspevok prezentuje jeden z možných spôsobov ako opísať špecifické riziko výskytu extrémov škodlivých činiteľov na lesnej pôde. Prezentovaný metodický postup riešenia problému modelovania rizika výskytu extrémov sme otestovali na údajoch experimentálneho územia Záhorskej nížiny (oblasť Šaštín Stráže) pre pestovanie monokultúr borovicových porastov (*Pinus sylvestris*). Databáza údajov poskytuje informácie o pozorovaných pestovaných a požiarom zničených plochách borovicových porastov podľa vekových stupňov za obdobie rokov 1992-2021. Za extrém bol považovaný každý lesný požiar nad vopred zvolenou hornou hranicou spoľahlivosti. Výsledky výskumu poskytujú ucelené informácie o úrovni a čase návratu extrémnych lesných požiarov a budú nadväzovať na riešenie výskum dizertačnej práce.

Kľúčové slová: *teória extrémnych hodnôt, prírodné disturbancie, riziko*

ANALÝZA IMPLEMENTÁCIE EUTR: CESTA K NADMERNEJ REGULÁCII POLITIKY LEGALITY DREVA NA SLOVENSKU?

Murina Miloš¹ – Halušková Lenka^{2*} – Šálka Jaroslav³

¹*Ing. Miloš Murina, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, xmurina@is.tuzvo.sk*

²*PhDr. Lenka Halušková, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, lenka.halusкова@tuzvo.sk*

³*prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, salka@tuzvo.sk*

**lenka.halusková@tuzvo.sk*

Abstrakt

Štúdia analyzuje implementáciu nariadenia EÚ o dreve (EUTR) na Slovensku. Výskum je ukotvený v teórii inštitucionalizmu orientovaného na aktéra (ACI), doplnenej o aspekty teórie verejnej politiky. Prostredníctvom analýzy dokumentov a pološtruktúrovaných rozhovorov skúma dve fázy harmonizácie národného inštitucionálneho prostredia s EUTR: formuláciu inštitúcií (právnych noriem) a následnú implementáciu so zameraním na dynamiku interakcie aktérov. Výsledky preukazujú, že Slovensko dosiahlo formálny súlad s EUTR vo fáze formulácie. Tlak Európskej komisie, iniciovaný sťažnosťou neznámeho subjektu, viedol k rozšíreniu inštitucionálneho rámca o Zákon o dreve a k zriadeniu nového kontrolného orgánu Slovenskej lesnícko-drevárskej inšpekcie (SLDI). Hoci materiálne a personálne kapacity vo fáze implementácie sú aktérmi vnímané ako dostatočné, identifikovaná bola slabá výmena informácií, chýbajúca koordinácia a prekryv kompetencií medzi kľúčovými inšpekčnými orgánmi: SLDI a okresnými úradmi. Striktné sankcie, duplicita kontrol a administratívna záťaž zároveň vyvolávajú dojem nadmernej regulácie. Pridaná hodnota implementácie EUTR pri riešení problému s legalitou dreva na Slovensku je však vzhľadom na celkovú neprehľadnosť otázna. Štúdia poukazuje na potrebu zlepšenej koordinácie a jasného rozdelenia úloh, a to najmä v súvislosti s implementáciou nového nariadenia EÚ o odlesňovaní (EUDR). Financované EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu č.09I03-03-V04-00355.

Kľúčové slová: *aktéri, formulácia, implementácia, inštitúcie, legalita dreva*

SPOTŘEBITELSKÉ VNÍMÁNÍ DŘEVOSTAVEB V ČR: PŘEKÁŽKY A MOTIVACE

Lucie Neužilová^{1*}

*¹Ing. Lucie Neužilová, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská,
Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha 6 – Suchbát, Česká
republika. neuziloval@fld.czu.cz*

** neuziloval@fld.czu.cz*

Abstrakt

Dřevostavby se stávají stále významnější součástí stavebního trhu, zejména v kontextu udržitelnosti a environmentálně šetrného stavebnictví. Jejich nárůstu podílu na výstavbě v České republice však brání řada faktorů spojených s vnímáním spotřebitelů. Cílem tohoto příspěvku je identifikovat hlavní bariéry i motivační prvky ovlivňující přijetí dřevostaveb v České republice. Výzkum byl realizován smíšeným přístupem, který zahrnoval kvantitativní šetření mezi širokou veřejností a kvalitativní analýzu názorů vybraných respondentů. Výsledky ukazují, že přetrvávající překážky v přijetí dřevostaveb souvisejí především s vnímáním jejich životnosti a požární bezpečnosti. Naopak motivací pro jejich volbu jsou zejména ekologické přínosy a moderní stavební technologie. Prezentované výsledky rozšiřují pohled na faktory, které utvářejí postavení dřevostaveb v českém stavebnictví.

Klíčová slova: *dřevostavby, komunikační strategie, marketingová strategie, udržitelné stavebnictví*

GENDER V LESNICTVÍ: VÝSLEDKY PROJEKTU FEM2FORESTS V ČESKÉ REPUBLICĚ

Palátová Petra^{1*}, Ratna C. Purwestri²

¹Ing. Bc. Petra Palátová, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, palatovap@fld.czu.cz

²Ir. Ratna C. Purwestri, MSc., Dr.sc.agr, ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol, Česká republika, purwestri@fld.czu.cz

**palatovap@fld.czu.cz*

Abstrakt

Cílem příspěvku je informovat o aktuálních aktivitách České zemědělské univerzity v Praze (ČZU) a Fakulty lesnické a dřevařské ČZU v oblasti genderu, s akcentem na projektové aktivity zohledňující genderovou rovnost. Pozornost je věnována zejména průběžným výstupům aktuálně řešeného projektu Fem2forests pod vedením Slovinského lesnického institutu (doba řešení: 2024-2026) a kde je ČZU projektovým partnerem. Prezentované výstupy se opírají o realizovaná kvalitativní šetření (řízené rozhovory) se ženami na různých pracovních pozicích v lesnictví v ČR v období leden-duben 2025 a které byly zaměřeny na genderově-specifické výzvy, kterým ženy a dívky čelí v rámci své odborné přípravy a v průběhu své kariéry v lesnictví.

Klíčová slova: *gender v lesnictví, Fem2forests, řízené rozhovory*

KONKURENČNÉ VÝHODY PRODUKTOV NA BÁZE DREVA

Parobek Ján^{1*} – Dzian Michal² – Nosáľová Martina³ – Loučanová Erika⁴ – Paluš Hubert⁵

¹*doc. Ing. Ján Parobek, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, parobek@tuzvo.sk*

²*Ing. Michal Dzian, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, michal.dzian@tuzvo.sk*

³*Ing. Martina Nosáľová, PhD. Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, nosalova@tuzvo.sk*

⁴*doc. Ing. Erika Loučanová, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, loucanova@tuzvo.sk*

⁵*doc. Ing. Hubert Paluš, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Drevárska fakulta, Katedra marketingu, obchodu a svetového lesníctva, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika, palus@tuzvo.sk*

**parobek@tuzvo.sk*

Abstrakt

Trvalo udržateľný rozvoj a využívanie obnoviteľných zdrojov je podmienené implementáciou ekologických inovácií v podnikoch. Ekoinovácie sú v prvom rade zdrojom nových prístupov, ktoré podporujú nové procesy a produkty zamerané na ochranu a udržanie kvality životného prostredia v snahe zachovať ekonomickú životaschopnosť podnikov celého národného hospodárstva. Analýza sa v rámci projektu APVV-23-0022 *Integrácia ekologických inovácií do inovačného procesu* zaoberá popisom súčasného stavu ekoinovácií na makroúrovni so zameraním sa na faktory ovplyvňujúce inovačný proces podnikateľských subjektov na Slovensku. Výsledky navrhujú model integrácie ekoinovácií v podnikateľských subjektoch realizujúcich inovačný proces s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť prostredníctvom inovácií založených na princípoch trvalo udržateľného rozvoja. Samotný pohľad na konkurencieschopnosť odvetvia drevospracujúceho priemyslu je založený na aplikácii kvantitatívnych metód, vrátane analýzy RCA ako nástroja pre porovnávanie komparatívnej výhody dreva a základných výrobkov z dreva v oblasti zahraničného obchodu v porovnaní s hlavnými obchodnými partnermi. Výsledky popisujú konkurencieschopnosť odvetvia v národnom hospodárstve, ako aj postavenie Slovenska v danom odvetví na zahraničných trhoch.

Kľúčové slová: ekoinovácie, inovačný proces, konkurencieschopnosť, odvetvie spracovania dreva.

ROLE KOMUNIKACE V POSILOVÁNÍ SPOLEČENSKÉ PODPORY PRO PLATBY ZA EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY V LESNICTVÍ

Riedl Marcel^{1*} – Jarský Vilém²

*¹RNDr. Marcel Riedl, CSc., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické
a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol,
Česká republika, riedl@fld.czu.cz*

*²prof. Ing. Vilém Jarský, Ph.D., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické
a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 165 00 Praha - Suchdol,
Česká republika, jarsky@fld.czu.cz*

**riedl@fld.czu.cz*

Abstrakt

Lesy představují klíčový prvek při ochraně biodiverzity, regulaci klimatu a podpoře udržitelného socioekonomického rozvoje. Přestože význam služeb lesních ekosystémů je nesporný, veřejné vnímání lesnictví často nekoresponduje se současnou praxí a hodnotou poskytovanou tímto sektorem. Tato disproporce se promítá i do připravovaných veřejných politik, včetně návrhu plateb za ekosystémové služby lesa v rámci projektu NAZV QK23020008. Příspěvek představuje strukturovanou metodologii pro identifikaci a řešení komunikačních výzev, které ovlivňují společenskou podporu takovýchto nástrojů. Použitý přístup integruje analýzu problémového stromu, SWOT analýzu a konfrontační matici za účelem odhalení příčin nedostatečné komunikace a stanovení prioritních oblastí pro strategické intervence. Výsledky reprezentativního dotazníkového šetření mezi veřejností (n = 3 600), participačních workshopů a expertních konzultací identifikovaly jako ústřední problém absenci jednotné, dlouhodobé komunikační strategie. Tato roztříštěnost komunikace přispívá k nepochopení veřejnosti, oslabuje důvěru v obor a omezuje politickou podporu, která je klíčová pro implementaci mechanismů, jako jsou platby za ekosystémové služby. Studie navrhuje soubor nástrojů podložených daty pro zvýšení viditelnosti lesnického sektoru, posílení jeho sdělení a zefektivnění zapojení veřejnosti. Získané poznatky poskytují praktické vodítko pro tvorbu koordinované, na aktéry zaměřené komunikační strategie, která může přispět k úspěšné implementaci plateb za ekosystémové služby v lesnictví.

Klíčové slova: *ekosystémové služby, společenská podpora, komunikace, strategie,*

EFEKTIVNÍ MANAGEMENT KŮROVCOVÉ KALAMITY: MOŽNOSTI A LIMITY HARVESTOROVÝCH KAPACIT

Sloup Roman¹* – Odvárka Zdeněk¹

¹ *Idoc. Ing. Roman Sloup, PhD., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 16500 Praha 6 - Suchdol, Česká Republika, sloup@fld.czu.cz*

² *Ing. Zdeněk Odvárka, PhD., ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky, Kamýcká 129, 16500 Praha 6 - Suchdol, Česká Republika, odvárka@fld.czu.cz*

* *sloup@fld.czu.cz*

Abstrakt

Tento příspěvek představuje koncept „Lesoochranářské pohotovosti“ jako reakci na kůrovcovou kalamitu v České republice, která ohrožuje stabilitu lesních ekosystémů a ekonomiku lesního hospodářství. Cílem je vyhodnotit kapacitní možnosti pro včasnou těžbu kůrovcového dřeva pomocí harvesterů a forwarderů a navrhnout efektivní strategie pro krizové situace. Metodika vychází z analýzy dat Zelené zprávy a modelování různých scénářů využití těžebních kapacit (100 %, 70 %, 50 %), včetně variant se zavedením druhé směny nebo vytvořením pohotovostních kapacit (PHU). Studie identifikuje jako hlavní limity nedostatek harvesterů (1099) a forwarderů (1602) a nižší výkonnost starší techniky. Klíčová zjištění ukazují, že je v ČR dostatek harvesterových uzlů, aby bylo možno zvládnout další přicházející kalamitní situaci. Limitující je spíše asanace kůrovcového dříví. Studie navrhuje lepší koordinaci mezi státními a soukromými vlastníky lesů a optimalizaci využití stávajících zdrojů. Zpracování uvedené problematiky bylo podpořeno projektem NAZV QK23020039 s názvem Prognózy vývoje kůrovcové kalamity a inovativní přístupy k jejímu managementu na úrovni státu a vlastníků lesů.

Klíčové slová: *kůrovcová kalamita, lesní hospodářství, harvestory, pohotovostní kapacity, ekonomické dopady*

EFEKTIVITA INVESTIC V ZELENEJ EKONOMICE

Strachoň Ivan

*Ing. Ivan Strachoň, Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícka fakulta, Katedra lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika,
ivan.strachon@seznam.cz*

**ivan.strachon@seznam.cz*

Abstrakt

Obava o zhoršovanie stavu životného prostredia vedla Evropskou komisi k prijatí opatrení pod souhrnným názvom Zelená dohoda pro Evropu. To si vyžadá potrebu investic do mnoha oblastí. Při rozhodování o realizaci investic se pracuje s hodnotou rizika a časovým faktorem jejich návratnosti. Z toho vyplývá potřeba hodnocení efektivnosti investic, jejich návratnosti. Tomu se bude věnovat tento příspěvek na výběrovém vzorku podniků na území ČR a SR. Dlouhodobě je kladen důraz na úlohu přírodních zdrojů jako surovin vstupujících do procesu výroby a spotřeby. Cílem vedoucím k efektivnímu využití zdrojů je sledování dlouhodobé udržitelnosti. Význam investic do zelené ekonomiky roste. Aplikace principů zelené ekonomiky je možná v širokém ekonomickém spektru. V článku se zaměřujeme na oblast lesnictví, zpracování dřeva, zemědělství. Pro efektivní výrobu je potřeba zajištění stabilních (očekávaných) energetických zdrojů. K tomu přispívá i tvorba legislativy pro vytvoření stabilních podmínek pro využívání zdrojů energií. V rámci Evropské unie dochází ke standardizaci ekologicky udržitelných investic, tak aby bylo možné je vzájemně porovnat a posoudit tak jejich přínos pro oblasti ekonomiky, životního prostředí a sociální oblasti. Uvádíme možné zdroje pro financování projektů zelené ekonomiky a oblastí jejich využití. Tyto zdroje jsou z fondů EU, národních zdrojů a zdrojů soukromých investorů. Zájemci o uvedené zdroje pak musí splňovat určité parametry. Jedná se zejména o podporu inovativních řešení a nové technologie.

Klíčové slova: *investice, Zelená dohoda, zelená ekonomika, udržitelnost, energetická účinnost*

**SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN FORESTRY: LESSONS,
PRIORITIES, AND SOLUTIONS; EXAMINING THE IMPACT OF
GLOBAL CHANGE ON THE SOCIAL PATH OF SUSTAINABILITY IN
FORESTRY A COMPARATIVE ANALYSIS**

Tanimomo Olugbenga Ayodeji¹, prof. Ing. Vilém Jarský²

*¹Ing. Tanimomo Olugbenga Ayodeji (S-FLD) Department of Forestry and Wood Economics,
Faculty of Forestry and Wood Sciences Czech University of Life Sciences Prague, Kamýcká
129, 165 00 Praha – Suchdol, Czech Republic, tanimomo@fld.czu.cz*

*²prof. Ing. Vilém Jarský, Ph.D. Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky Fakulta lesnická a
dřevařská Česká zemědělská univerzita v Praze Kamýcká 129, 165 00 Praha 6 – Suchdol,
Czech Republic, jarsky@fld.czu.cz*

**tanimomo@fld.czu.cz*

Abstract

Our planet, a dynamic and ever-evolving entity, is at a crossroads. The delicate balance between human progress and environmental preservation has been disrupted, and the consequences are evident: rising global temperatures, biodiversity loss, and resource depletion. Yet, within this crisis lies an opportunity—a chance to redefine our relationship with the Earth and chart a path toward a sustainable future. This is an era defined by climate change, economic globalization, and shifting governance structures, achieving sustainability in forestry requires an understanding of how global change impacts the social dimension of sustainability. While there is a growing body of literature on the social dynamics of forest-dependent communities in the context of climate change, several gaps remain. First, there is a need for more comprehensive data at national and regional levels to better understand the specific linkages between forest resources and livelihoods. Second, the cultural impacts of climate change on these communities are under-researched, particularly in terms of how traditional knowledge and cultural practices are adapting to changing environmental conditions. Thirdly, more research is needed to explore the role of governance structures in shaping the adaptive capacities of forest-dependent communities. Addressing these gaps is crucial for developing policies and interventions that support the social sustainability of forest-dependent communities in the face of global change. By focusing on these areas, future research can contribute to a more holistic understanding of the challenges and opportunities facing these communities, ultimately leading to more effective and equitable solutions for sustainable forest management and climate adaptation. This study adopts a comparative research design to examine the impact of global change on the social path of sustainability in

**Sympóziu: Veda a výskum v ekonomike a manažmente
lesnícko-drevárskeho komplexu**

Turčianske Teplice, Slovenská republika, 12. – 13. 6. 2025

forestry. By analyzing Nigeria and the Czech Republic, the study explores how different socio-economic, political, and environmental contexts influence forestry sustainability. Analyzing secondary data from national forestry policies, EU regulations, and UN sustainability guidelines integrating quantitative statistical analysis with existing climate data utilizing reports from IPCC, FAO, and national meteorological agencies to assess climate change impact on forests. This literature review highlight distinct challenges and opportunities in both Czech Republic and Nigeria: the Czech Republic, with its structured governance and established certification schemes, demonstrates effective approaches in balancing economic, ecological, and social objectives. In contrast, Nigeria faces significant challenges due to weaker enforcement, illegal logging, and high dependency on forest resources for livelihoods. Findings emphasize the need for adaptive governance that supports local communities, promotes equitable resource distribution, and incorporates traditional knowledge alongside scientific approaches. The research underscores the importance of community-based forest management, international cooperation, and policy reforms to address the social impacts of global change in forestry. This review will contributes to the body of literature providing insights into how countries with contrasting forestry sectors can navigate the complex social dimensions of sustainability, offering a roadmap for policymakers to create resilient, inclusive, and sustainable forestry systems and also to the broader discourse on sustainable development, underscoring the importance of integrating social dimensions into climate adaptation and mitigation efforts in the forestry sector.

Keywords: *Social Path of Sustainability, Community-Based Forest Management (CBFM), Adaptive Governance, Traditional Knowledge, Climate Resilience.*

KVANTIFIKÁCIA VODOOCHRANNEJ EKOSYSTÉMOVEJ SLUŽBY LESA NA PRÍKLADE VYBRANÝCH VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ

Marek Trenčiansky

*Ing. Marek Trenčiansky, PhD., Technická univerzita vo Zvolene, Lesnícká fakulta, Katedra
lesníckej ekonomiky a politiky, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika,
trenciansky@tuzvo.sk*

**trenciansky@tuzvo.sk*

Abstrakt

Cieľom príspevku je kvantifikácia vodoochrannej ekosystémovej služby lesa metódou alternatívnych nákladov na základe analýzy údajov z vybraných vodárenských nádrží Slovenska. Alternatívou k poskytovaniu ekosystémovej služby sú v tomto prípade náklady na úpravu pitnej vody. Na základe analýzy nákladov na úpravu vody v časovom období 2010–2022 vodárenských nádrží Starina, Nová Bystrica, Málinec a Klenovec a lesnatosti ich povodí je kvantifikovaná závislosť medzi týmito dvoma parametrami. Hodnota vodoochrannej ekosystémovej služby je určená ako potenciálna úspora nákladov na úpravu vody pri existencii určitého podielu lesnatosti povodia. So stúpajúcou lesnatosťou povodia klesajú priemerné ročné náklady na úpravu pitnej vody. Hodnota vodoochrannej ekosystémovej služby lesa, ktorý sa vyskytuje v povodiach analyzovaných vodárenských nádrží bola stanovená v intervale 5,03 – 24,41 €. ha-1rok-1.

Kľúčové slová: *ekosystémové služby lesa, kvalita vody, vodárenské nádrže, alternatívne náklady, úprava pitnej vody*